

[RELACJA+ZDJĘCIA] Wykład ks. Waldemara Chrostowskiego „Scena Zwiastowania w Ewangelii według Św. Łukasza”

Zobrazowanie tajemnicy Zwiastowania wymaga od artysty świadomości integralnego związku, jaki występuje pomiędzy tajemnicą Zwiastowania a Zmartwychwstaniem. Wydobyć i wykazać tę relację wymaga wielkiego geniuszu artysty, gdyż dopiero połączenie tych wydarzeń oddaje pełny sens tego, co wydarzyło się w Nazarecie w Galilei – mówił ks. prof. Waldemar Chrostowski podczas siódmego wykładu z serii „Namalować katolicyzm od nowa”

W czwartek, 23 listopada w podziemiach katedry warszawsko-praskiej, ks. prof. Waldemar Chrostowski wygłosił prelekcję zatytułowaną „Scena Zwiastowania w Ewangelii według św. Łukasza”. Siódme już – odbywające się w ramach serii wykładów „Namalować katolicyzm od nowa” – spotkanie, rozpoczęło od modlitwy Zdrowaś Maryjo, która wprowadziła uczestników spotkania w rzeczywistość opowiadania z Ewangelii według św. Łukasza – ciągle aktualnego i wciąż na nowo podejmowanego. Poświadczą o tym również wystawa obrazów Zwiastowania, które – jak zauważył ks. prof. Chrostowski – bardziej niż realia ówczesnego świata, ukazują nam świadomość i wrażliwość współczesnego człowieka.

Na początku prelekcji, ks. prof. Chrostowski zwrócił uwagę uczestników wykładu na kwestię fundamentalną dla zrozumienia wyjątkowości opowiadania z tytułowej Ewangelii. Opowiadanie o Zwiastowaniu zapisane w Ewangelii według św. Łukasza możemy znać tylko i wyłącznie dzięki pamięci i opowiadaniu Tej, która to wydarzenie przeżyła – dzięki wspomnieniom Najświętszej Maryi Panny. Cała Ewangelia według św. Łukasza wyrosła zatem z pamięci samej Maryi i jest to Ewangelia wyjątkowa, bowiem przejawia się w niej dużo kobiecej wrażliwości, ciepła i czułości. Bohaterką tej Ewangelii jest nie tylko Maryja, nie tylko Elżbieta, ale także wiele innych kobiet, o których mowa jest na kartach tej Ewangelii.

Katalog // Zwiastowanie
dostępny w naszej księgarni

Jak podkreślił ks.
prof. Chrostowski,
szczególnie istotnym
dla podejmujących
próbę zobrazowania

tajemnicy Zwiastowania, powinna być właśnie pamięć o tym, że Maryja mogła opowiedzieć tę historię dopiero wtedy, gdy sama w pełni pojęła tajemnicę, w której uczestniczyła. Stało się to po męce, śmierci i ukrzyżowaniu Chrystusa. Zmartwychwstanie odsłoniło bowiem pełny sens ziemskiego życia Jezusa i utwierdziło Maryję w wierze, że to, czego doświadczyła i przeżyła jako młoda dziewczyna, zostało uwiarygodnione. Jeżeli chcemy zatem zrozumieć tajemnicę Zwiastowania od strony intelektualnej, powinniśmy patrzeć na to wydarzenie przez pryzmat zmartwychwstania Chrystusa.

W tym miejscu, ks. prof. Chrostowski postawił zasadnicze pytanie: czy artyści podejmujący próbę zilustrowania sceny Zwiastowania poprzez obrazy, muzykę i inne dzieła sztuki, mają świadomość integralnego związku Zwiastowania ze Zmartwychwstaniem? Wydobycie i wykazanie tej relacji wymaga wielkiego geniuszu artysty, gdyż dopiero połączenie tych wydarzeń oddaje pełny sens tego, co wydarzyło się w Nazarecie w Galilei. Co więcej, ks. prof. Chrostowski postawił tezę, że w zobrazowaniu sceny Zwiastowania, sztuki plastyczne znajdują się w znacznie trudniejszej sytuacji niż operujący słowami, którymi można dokonywać rozległych opisów, i muzyka, którą genialny kompozytor potrafi wyrazić różne emocje rozłożone w czasie. Sztuki plastyczne mają jednak ograniczone możliwości, gdyż malarz – niczym fotograf – przedstawia tylko jeden, uchwycony moment. Tajemnica Zwiastowania wymaga z kolei serii obrazów ukazujących głębię wszystkich etapów i reakcji Maryi na wydarzenie, w którym dane jej było uczestniczyć.

Galeria
obrazów: LetsPaintCatholicismAgain

Jak kontynuował
Prelegent, istotnym
dla sceny
Zwiastowania
pozostaje również

kwestia przedstawienia anioła, co dla sztuk plastycznych stanowi szczególne wyzwanie, bowiem jak można zilustrować istotę bezcielesną? Podczas gdy o aniołach można wiele opowiadać, a w muzyce dokonać próby wyrażenia ich natury poprzez dźwięki, w sztukach plastycznych utarły się pewne schematy ich przedstawiania, które są trudne do przełamania i często powielane. Artyści, którzy decydują się na zobrazowanie anioła, zawsze podejmują się zatem wielkiego ryzyka banalizacji wiary w anioły – a nawet wiary w ogóle.

Odbiorca takiego ich przedstawienia może dojść do wniosku, że jest to istota z pogranicza folkloru, co w dojrzałej wierze należałoby porzucić. Czy możliwe jest jednak zobrazowanie anioła?

Zapraszamy do odsłuchania całości wykładu ks. prof. Waldemara Chrostowskiego!

Ks. prof. Waldemar Chrostowski // Scena Zwiastowania w E...

Ks. prof. Waldemar Chrostowski – wybitny teolog i biblista, specjalista w dziedzinie egzegezy Starego Testamentu i relacji między Kościołem a judaizmem. Studiował na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie i na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie. W latach 1998–2003 był wiceprzewodniczącym Sekcji Biblijnej przy Konferencji Episkopatu Polski, a w latach 2003–2013 przewodniczącym nowo utworzonego Stowarzyszenia Biblistów Polskich. Członek Komitetu Nauk Teologicznych PAN. W dorobku pisarskim ma książki, artykuły naukowe i popularnonaukowe, publicystykę oraz recenzje – w sumie ponad 3000 publikacji! W 2014 r. został laureatem prestiżowej Nagrody Ratzingera, którą watykańska Fundacja Josepha Ratzingera – Benedykta XVI przyznaje najwybitniejszym teologom świata. Nagrodzony m.in. medalem „Pro bono Poloniae”, otrzymał Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Wystawę pt. Zwiastowanie można odwiedzać w podziemiach katedry św. Floriana w Warszawie, od poniedziałku do soboty w godzinach 12-20, a w niedziele od 8 do 21:30. Wstęp wolny.

Katalog // Zwiastowanie dostępny w naszej księgarni

fot. Jacek Łagowski